

Sygn. akt I C 477/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 października 2019 r.

Sąd Rejonowy w Gdyni I Wydział Cywilny:
Przewodniczący: sędzia Tadeusz Kotuk

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 30 października 2019 r. w G. sprawy z powództwa A. B. przeciwko (...) Spółdzielni Mieszkaniowej z siedzibą w G.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej (...) Spółdzielni Mieszkaniowej z siedzibą w G. na rzecz powódki A. B. kwotę 692,95 zł (sześćset dziewięćdziesiąt dwa złote dziewięćdziesiąt pięć groszy) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie za okres od dnia 21 maja 2019 r. do dnia zapłaty;

II. w pozostałym zakresie powództwo oddala;

III. zasądza od pozwanej (...) Spółdzielni Mieszkaniowej z siedzibą w G. na rzecz powódki A. B. kwotę 322 zł (trzysta dwadzieścia dwa złote) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 477/19

UZASADNIENIE

STAN FAKTYCZNY

A. B. nabyła w 2011 r. prawo odrębnej własności lokalu mieszkalnego przy ul. (...) w G.. Deklaracją z dnia 28 lutego 2011 r. wyraziła wolę przystąpienia do (...) Spółdzielni Mieszkaniowej z siedzibą w G.. Uchwałą z 29 marca 2011 r. została przyjęta w poczet jej członków (pod poz. 29754). Uiszczyła m.in. 692,95 zł tytułem udziału członkowskiego.

W grudniu 2018 r. powódka sprzedała w/w lokalu i pismem z dnia 28 grudnia 2018 r. zwróciła się do pozwanej Spółdzielni o zwrot udziału członkowskiego.

Okoliczności bezsporne

W dniach 9, 13, 16 i 20 maja 2019 r. podjęto uchwałę nr 1 Walnego Zgromadzenia Członków (...) Spółdzielni Mieszkaniowej zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za rok 2018 r.

Dowód: uchwała, k. 40

Statut w/w Spółdzielni w § 22 ust. 5 i 6 przewiduje zwrotu udziału członkowskiego byłego członka, w uwzględnieniu właściwego przepisu ustawy, w wysokości nominalnej, w terminie 3 miesięcy od daty ustania członkostwa.

Dowód: statut, k. 41

OCENA DOWODÓW

Stan faktyczny był bezsporny. Wynika jednoznacznie ze złożonej przez strony dokumentacji.

KWALIFIKACJA PRAWNA

Powództwo jest w całości zasadne.

Zgodnie z art. 26 § 1 ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze „Udział byłego członka wypłaca się na podstawie zatwierdzonego sprawozdania finansowego za rok, w którym członek przestał należeć do spółdzielni. Sposób i terminy wypłaty określa statut.”

Zatwierdzenie sprawozdania finansowego za rok, w którym ustało członkostwo powódki (2018) nastąpiło stosowną uchwałą Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni podjętą w maju 2019.

Wysokość żądania jest bezsporna – odpowiada nominalnej wysokości wpłaconego udziału członkowskiego, a więc zgodnie z § 22 ust. 6 Statutu Spółdzielni.

Prawo spółdzielcze jest częścią dziedziny prawa cywilnego. W ramach tej dziedziny prawa obowiązuje ogólna reguła intertemporalna wynikająca z art. 3 k.c. (*lex retro non agit*).

Przepisy art. 4-11 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy – Prawo spółdzielcze (Dz. U. z dnia 25 sierpnia 2017 r.) zawierają normy, w których m.in. znajdują się wyjątki od zasady przewidzianej w art. 3 k.c. Żaden z tych wyjątków nie ma zastosowania do niniejszej sprawy, co oznacza, że zastosowanie ma art. 3 k.c., nakazujący stosowanie dotychczasowych przepisów regulujące dopuszczalność żądania zwrotu udziału wpłaconego przez byłego członka spółdzielni. Oznacza to, że w niniejszej sprawie nie ma zastosowania wprowadzony w/w ustawą ust. 8 i 9 art. 1 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych oraz zmienione brzmienie ust. 7 tego artykułu.

Interpretacja ustawy nowelizującej w kontekście konstytucyjnej zasady państwa prawnego i wynikającej z niej zasady poprawnej legislacji nie pozwala na wniosek, że celem noweli było automatyczne wygaszenie roszczeń byłych członków o zwrot udziałów członkowskich z chwilą wejścia jej w życie. Gdyby taka była wola ustawodawcy, powinien wyraźnie to wyartykułować i wyznaczyć dodatkowy termin na wygaśnięcie tych roszczeń w odpowiednim przepisie wprowadzającym.

Wbrew pozorom art. 10 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy – Prawo spółdzielcze (Dz. U. z dnia 25 sierpnia 2017 r.) nie przełamuje zasady nieretroakcji generalnie, lecz tylko w odniesieniu do tych praw lub roszczeń, które na mocy odrębnych przepisów intertemporalnych uległy zmianie (wygaśnięciu) z chwilą wejścia w życie tej ustawy (np. dotyczące roszczeń wymienionych w art. 4 w/w ustawy). Sejmowy projekt ustawy nowelizującej bardzo szczegółowo omawia wszystkie aspekty noweli i w żadnym fragmencie nie zawiera tezy o świadomym i celowym pozbawieniu byłych członków prawa do dochodzenia zwrotu udziału członkowskiego wpłaconego przed wejściem w życie noweli. Projekt generalnie odwołuje się do celu ustawy związanego z realizacją wyroków Trybunału Konstytucyjnego, a więc kierunek noweli powinien być interpretowany jako mający na celu ma zwiększenie gwarancji prawnych obywateli. Należy zresztą wyraźnie podkreślić, że uchwalonym pierwotnie tekście ustawy przez Sejm RP przewidywano, że do spraw sądowych w toku miały mieć zastosowanie przepisy dotychczasowe. Senat RP wprowadził w tym zakresie poprawkę idącą w odwrotnym kierunku uzasadniając to lakonicznie dosłownie jednym zdaniem w następujący sposób: „Z uwagi na zaproponowane zmiany w ustawie, w ocenie Senatu wskazane jest, aby do spraw sądowych w toku zastosowanie miały nowe przepisy (poprawka nr 33).” ([http://www.sejm.gov.pl/Sejm8.nsf/druk.xsp?nr\(...\)](http://www.sejm.gov.pl/Sejm8.nsf/druk.xsp?nr(...))) Z powyższego uzasadnienia tej poprawki także nie da się w żaden sposób wyprowadzić wniosku, że Senatowi RP chodziło o pozbawienie uprawnień osób, które już wpłaciły udziały członkowskie. Zresztą trzeba podkreślić, że likwidacja obowiązku uiszczenia udziałów i wpisowego do spółdzielni mieszkaniowej z samej logiki nowowprowadzanych przepisów nie ma związku merytorycznego z zagadnieniem zwrotu tych świadczeń uiszczonych wówczas, gdy istniały podstawy prawne do ich żądania przez spółdzielnię. Być może więc ustawodawca w ogóle się tym nie zajmował tylko dlatego, bo nie taki był przedmiot prac legislacyjnych w parlamencie i w istocie ustawa nowelizująca w ogóle tego aspektu nie reguluje.

Reasumując, Sąd doszedł do poglądu prawnego, że **jeżeli udział członkowski został wniesiony do spółdzielni mieszkaniowej przed dniem 9 września 2017 r., to dopuszczalność i zasady jego zwrotu reguluje – na podstawie odwołania zawartego w art. 1 ust. 7 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych (w brzmieniu przed w/w datą) przepis art. 26 § 1 ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze.**

Wymagalność roszczenia nastąpiła dzień po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego opisanego w stanie faktycznym, a więc w dniu 21 maja 2019 r.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w **punkcie I.** sentencji na mocy art. 1 ust. 7 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych (w brzmieniu obowiązującym do 8 maja 2017 r.) w zw. z art. 26 § 1 ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze oraz § 22 ust. 5 i 6 Statutu Spółdzielni w zw. z art. 481 § 1 i § 2 k.c.

W pozostałym zakresie powództwo oddalono (częściowo co do odsetek) – na mocy art. 1 ust. 7 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych (w brzmieniu obowiązującym do 8 maja 2017 r.) w zw. z art. 26 § 1 ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze w zw. z art. 481 § 1 i § 2 k.c. – a contrario (**punkt II.** sentencji).

KOSZTY

O kosztach procesu orzeczono w punkcie III. na mocy art. 100 k.p.c. Powódka przegrała jedynie co do bardzo nieznacznej części zgłoszonego roszczenia, stąd należny jest jej zwrot wszystkich kosztów procesu, na które składa się: opłata sądowa od pozwu (35 zł), opłata skarbową od pełnomocnictwa (17 zł), opłata za czynności radcy prawnego w stawce minimalnej (270 zł, § 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, ze zm.).